

Försvarsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Delbetänkande Säker information – förslag till informationssäkerhetspolitik (SOU 2005:42)

Nämnden för offentlig upphandling (NOU) begränsar sitt yttrande till de frågor som har beröring med offentlig upphandling.

NOU har inte några synpunkter avseende innehållet i den föreslagna lagstiftningen. NOU framhåller följande rörande utredningen.

Utredningen menar att ökad beställarkompetens från statens sida vid upphandling av informationssäkerhet kan förväntas öka förutsättningarna för svensk IT-industri att leverera säkra produkter och system och därmed även stärka sin konkurrensförmåga på den internationella marknaden (se sid. 203-204). NOU instämmer i utredningens uppfattning att förbättrade kravspecifikationer från staten kan medföra köp av bättre produkter eller tjänster. Det bör dock påpekas att Sveriges medlemskap i EU och därmed anslutning till GPA inom WTO, medför att konkurrensutsättning vid offentlig upphandling sker på den internationella marknaden. Möjlighet att rikta köp eller särskilt tillse att den svenska marknaden stimuleras via den offentliga upphandlingen finns inte.

Utredningen uppger att myndigheter, näringsliv och andra aktörer som inte hanterar samhällskritisk infrastruktur ofta uppvisar brister i beställarkompetens för informationssäkerhet. Utredningen påpekar att det inte sällan förekommer att krav för funktionalitet för informationssäkerhet specificeras efter det att en upphandling är genomförd (se sid. 204 och 218). NOU önskar framhålla att ett sådant förfarande vid offentlig upphandling, utöver att det kan medföra betydande kostnad, strider mot lagen (1992:1528) om offentlig upphandling (LOU).

Den offentliga verksamheten måste, enligt utredningen, ta tillvara den säkerhetskompetens och den snabba utveckling som sker inom det privata näringslivet. Behovet av leverantörskompetens bör tillgodoses genom det utbud som utvecklats på den privata marknaden. Utredningen menar att staten genom att ta tillvara den säkerhetskompetens och den snabba utveckling som sker inom det privata näringslivet kan anses ha ett ansvar att skapa förutsättningar för en hög kompetensnivå inom de företag som medverkat till att tillgodose samhällets behov av informationssäkerhet. Staten kan därmed, enligt utredningen, anses ha ett ansvar för att skapa

Charlotte Brunlid

förutsättningar för en hög kompetensnivå inom de företag som medverkar till att tillgodose samhällets behov av informationssäkerhet (se sid. 205 och 206).

NOU har inte anledning att bedöma huruvida behovet av informationssäkerhet bäst tillgodoses av den offentliga eller privata sektorn, men delar utredningens åsikt att outsourcing av verksamhet inom IT-området kommer att ställa höga krav på beställarkompetens, som i sin tur kräver en satsning på fortbildning i upphandlingsteknik inom området. Staten har, enligt utredningen, ett ansvar att utveckla beställarkompetensen inom informationssäkerhet. Utredningen föreslår att Statskontoret bör ha ett särskilt ansvar för att stimulera en ambitionshöjning i statens krav på säkra produkter och kvalitativa tjänster vid upphandling och att Statskontoret bör ha ett särskilt ansvar att kunna bistå myndigheter som lägger ut viktiga delar av IT-funktionen på lång entreprenadförvaltning (se sid. 205 och 234). NOU instämmer i att Statskontoret bör ha det ansvar som föreslås, men vill påpeka att frågor som rör tillämpningen av LOU bör handläggas av NOU.

Utredningen menar att tillgång till certifierade produkter enligt *Common Criteria* eller för tjänster enligt Ledningssystem för informationssäkerhet (LIS) skulle underlätta upphandlingen av informationssäkerhet (se sid. 204 och 218). NOU önskar avseende en utökad certifiering framhålla risken för att en certifiering ofta bygger på beprövade lösningar och således inte följer den senaste utvecklingen på marknaden. Standarder kan därmed inte ersätta kunskap om den produkt eller tjänst som skall köpas. Det är, enligt NOU, viktigt att en hög beställarkompetens upprätthålls även då certifiering införs inom en marknad.

Beslut om utformningen av detta yttrande har fattats vid nämndsammanträde den 20 september 2005 i vilket deltog kommerserådet Bengt Agild, ordförande, teknologie doktorn Börje Hed, chefsjuristen Hans Ekman, chefsjuristen Dan Holke, upphandlingschefen Lisbeth Johnson, chefsjuristen Anna Lefevre Sköldebrand och förbundsjuristen Eva Sveman. Beslutet fattades i närvaro av NOU:s kanslichef Margareta Hentze och chefsjurist Michael Slavicek efter föredragning av jur.kand. Charlotte Brunlid. Yttrandet expedieras i enlighet med föredragandens förslag jämte ändringar enligt direktiv som lämnats vid beslutstillfället.

NÄMNDEN FÖR OFFENTLIG UPPHANDLING

Charlotte Brunlid